

หลักสูตรการศึกษาต่อเนื่อง (พ.ศ.2568)
หลักสูตรนวดแผนไทยเพื่อสุขภาพ จำนวน 50 ชั่วโมง
ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอปราชญ์

ความเป็นมา

การนวดไทย เป็นศาสตร์และศิลป์ประจำชาติ ซึ่งมีบทบาทในการแก้ไขปัญหาคอความเจ็บป่วยต่างๆ ของคนไทยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน การดำเนินการฟื้นฟูการนวดไทยที่ผ่านมาในภาคประชาชนและภาครัฐ ได้ทำให้การนวดไทย เป็นที่ยอมรับของสังคมในฐานะศาสตร์การแพทย์แผนไทยที่มีบทบาทในการสร้าง เสริมสุขภาพ และบำบัดรักษาอาการป่วยของประชาชนมากยิ่งขึ้น จึงเห็นชอบให้จัดทำ “หลักสูตรวิชาชีพ สาขานวดไทย สาขานวดไทย พ.ศ. 2550” ขึ้น สำหรับการอบรมและถ่ายทอดความรู้ใน สถาบันหรือสถานพยาบาลที่คณะกรรมการวิชาชีพ สาขานวดไทยรับรอง เพื่อให้เป็นมาตรฐานในการเรียน การสอน การประเมินผล และการทดสอบความรู้ความสามารถ สำหรับผู้ที่ต้องการขึ้นทะเบียนและ รับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะการแพทย์แผนไทย ประเภทการนวดไทย ตามมาตรา 33 (1) (ก) (ข) แห่งพระราชบัญญัติการประกอบโรคศิลปะ พ.ศ. 2542 และ กฎกระทรวงว่าด้วยการอบรมหรือถ่ายทอด ความรู้ในวิชาชีพฯ ดังกล่าว รวมทั้งเพื่อให้ผู้ประกอบโรคศิลปะสาขานวดไทยในสถาบันหรือ สถานพยาบาลที่คณะกรรมการวิชาชีพสาขานวดไทยรับรอง และได้รับอนุญาตให้เป็น “ครูผู้รับ มอบตัวศิษย์” ประเภทการนวดไทย สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน ถ่ายทอดความรู้ และการประเมินผลให้สอดคล้องกับมาตรฐานต่อไป

การนวดแผนไทยเพื่อสุขภาพ การนวดสามารถกระตุ้นระบบต่างๆของร่างกายทำให้กระปี้กระเป่า ผ่อนคลาย นอนหลับสบาย โดยเฉพาะปวดเมื่อย ปวดกล้ามเนื้อ ไม่ว่าจะเป็นปวดหลัง ปวดคอ ปวดคอ โรคเครียด โรคนอนไม่หลับการส่งเสริมสุขภาพและการฟื้นฟูสุขภาพ ด้วยวิธีการกด การคลึง การบีบ การจับ การดัด การดึง การประคบ การอบ หรือวิธีการอื่นตามศิลปะการนวดไทย เพื่อจะได้มีความรู้ด้านอาชีพในมีทักษะชีวิตที่จำเป็นในการดำรงชีพ ส่งเสริมภูมิปัญญา เศรษฐกิจพอเพียง ทั้งยังเป็นแหล่งแลกเปลี่ยนภูมิปัญญาของประชาชนในชุมชน ขึ้นเพื่อขยายโอกาสในการเข้าถึงการบริการการศึกษาและการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต เพื่อพัฒนาฝีมือให้มีคุณภาพตอบสนองความต้องการของตลาดได้และเพื่อส่งเสริมให้ความรู้ ความเข้าใจ และทักษะอาชีพที่มีคุณภาพ

จุดมุ่งหมาย

เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะ ในการนวดแผนไทยเพื่อสุขภาพ สามารถนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันหรือประกอบอาชีพได้

เป้าหมาย

ประชาชนทั่วไป

ระยะเวลา จำนวน 50 ชั่วโมง

- ภาคทฤษฎี จำนวน 15 ชั่วโมง
- ภาคปฏิบัติ จำนวน 35 ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตร

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
1	ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการนวดแผนไทยเพื่อสุขภาพ	1. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการนวดแผนไทยเพื่อสุขภาพ 2. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้เกี่ยวกับรูปร่าง ลักษณะ ที่ตั้ง หน้าที่ วิธีการทำงานของอวัยวะต่างๆ โครงสร้างของระบบโครงกระดูก ระบบกล้ามเนื้อ	1. ความรู้เกี่ยวกับการนวดแผนไทยเพื่อสุขภาพ 2. ประโยชน์ของการนวดแผนไทย 3.รูปร่าง ลักษณะ ที่ตั้ง หน้าที่ วิธีการทำงานของอวัยวะต่างๆ โครงสร้างของระบบโครงกระดูก ระบบกล้ามเนื้อ	1. วิทยากรให้ความรู้เกี่ยวกับการนวดแผนไทยเพื่อสุขภาพเบื้องต้น และบรรยายเกี่ยวกับ รูปร่าง ลักษณะ ที่ตั้ง หน้าที่ วิธีการทำงานของอวัยวะต่างๆ โครงสร้างของระบบ โครงสร้างกระดูก และระบบกล้ามเนื้อ 2. ผู้เรียนและวิทยากรสรุปความรู้ที่ได้รับร่วมกัน	3 ชม.	2 ชม.
2	เทคนิคการนวดแผนไทยเพื่อสุขภาพ	1. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเทคนิคการนวดแผนไทยเพื่อสุขภาพ 2.การใช้ยาไทยประกอบการนวด ข้อห้ามและประโยชน์วิธีการใช้ยาไทย	1. เทคนิคการนวดแผนไทยเพื่อสุขภาพ 2. วิธีการใช้ยาไทย ข้อห้ามและประโยชน์วิธีการใช้ยาไทย	1. วิทยากรบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับเทคนิคการนวดแผนไทยเพื่อสุขภาพ วิธีการใช้ยาไทย และข้อห้าม ประโยชน์วิธีการใช้ยาไทย 2. ผู้เรียนและวิทยากรสรุปความรู้ที่ได้รับร่วมกัน	4 ชม.	1 ชม.
3	การเตรียมความพร้อมก่อนการนวด	1. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถในการจัดเตรียมให้เหมาะสมกับการนวด	1. สถานที่นวด 2.ผู้นวด 3.ผู้ถูกนวด	1.วิทยากรบรรยายการเลือกสถานที่นวด และการเตรียมตัวของผู้นวดและผู้ถูกนวด 2. วิทยากรสาธิตและให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติ	1 ชม.	4 ชม.
4	การสาธิตและการฝึกปฏิบัติ ทำบริหารร่างกาย (ท่าดัดตน)ก่อนทำการนวดเพื่อสุขภาพ	1. เพื่อให้ผู้เรียนเตรียมความพร้อมเพื่อปรับสภาพร่างกายให้สมดุล	1. การบริหารร่างกาย(ท่าดัดตน)	1. วิทยากรสาธิตและพาผู้เรียนฝึกปฏิบัติทำบริหารร่างกาย (ท่าดัดตน)ก่อนทำการนวดเพื่อสุขภาพ	-	5 ชม.

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
5	การสาธิตและการฝึกปฏิบัติการนวดเพื่อสุขภาพ - การนวดแผนไทยเพื่อสุขภาพด้วยตนเอง - การนวดแผนไทยเพื่อสุขภาพให้ผู้อื่น	1. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนวดแผนไทยเพื่อสุขภาพได้	1. การนวดแผนไทยเพื่อสุขภาพ - การนวดแผนไทยเพื่อสุขภาพด้วยตนเอง - การนวดแผนไทยเพื่อสุขภาพให้ผู้อื่น	1. วิทยาการสาธิตและพาผู้เรียนฝึกปฏิบัติการนวดแผนไทยเพื่อสุขภาพ - การนวดแผนไทยเพื่อสุขภาพด้วยตนเอง - การนวดแผนไทยเพื่อสุขภาพให้ผู้อื่น	5 ชม.	20 ชม.
6	วิทยาการบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับการสร้างป้ายโฆษณาธุรกิจการนวดแผนไทยเพื่อสุขภาพ	1. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการโฆษณาธุรกิจการนวดแผนไทยเพื่อสุขภาพ 2. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้	1. การโฆษณาธุรกิจการนวดแผนไทยเพื่อสุขภาพ	1. วิทยาการบรรยายให้ความรู้เรื่องการสร้างป้ายโฆษณา ธุรกิจการนวดแผนไทยเพื่อสุขภาพ 2. ผู้เรียนร่วมสนทนาแลกเปลี่ยนข้อมูลความคิดเห็น 3. วิทยาการและผู้เรียนร่วมกันสรุปความรู้	2 ชม.	3 ชม.
รวม					15	35

สื่อการเรียนรู้

1. เอกสาร/ใบความรู้
2. ศึกษาดูงานแหล่งเรียนรู้
3. อินเทอร์เน็ต
4. ภูมิปัญญาท้องถิ่น
5. ฝึกปฏิบัติจริง

การวัดและประเมินผล

1. การสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้และการฝึกปฏิบัติ
2. การตรวจชิ้นงาน/ผลงาน

เงื่อนไขการจบหลักสูตร

1. มีเวลาเรียน ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
2. มีผลการประเมินตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ 60

การเทียบโอน

ผู้เรียนที่จบหลักสูตรนี้สามารถนำไปเทียบโอนผลการเรียนรู้กับหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในสาระการประกอบอาชีพวิชาเลือกที่สถานศึกษาได้จัดทำขึ้น

ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการจัดการศึกษาต่อเนื่อง พ.ศ. 2545 ลงวันที่ 5 กรกฎาคม พ.ศ. 2554 (ข้อ9) การจัดทำและพัฒนาหลักสูตร ให้ผู้อำนวยการสถานศึกษาสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้ เป็นผู้อนุมัติหลักสูตร

ลงชื่อผู้เสนอหลักสูตร
(นางกานต์สินี ขบวนดี)
งานการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเอง

ลงชื่อผู้เห็นชอบหลักสูตร
(นางสาววรรณิดา ยอดเสาดิ)
กลุ่มจัดการเรียนรู้

ลงชื่อ.....ผู้อนุมัติหลักสูตร
(นางอรสา สุภาวี)
ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอปราสาท

แผนการจัดการเรียนรู้

วิทยาการ.....

หลักสูตร.....หลักสูตรแกนกลางฯเพื่อสุขภาพ.....จำนวน.....50.....ชั่วโมง

ระหว่างวันที่.....เวลาเรียน.....น.

สถานที่จัดการเรียน.....

วัน เดือน ปี/เวลา	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	หมายเหตุ
วันที่..... เวลา.....น.	1. ความรู้เกี่ยวกับการนวดแผนไทยเพื่อสุขภาพ 2. ประโยชน์ของการนวดแผนไทยเพื่อสุขภาพ 3.รูปร่าง ลักษณะ ที่ตั้ง หน้าที วิธีการทำงานของอวัยวะต่างๆ โครงสร้างของระบบโครงกระดูก ระบบกล้ามเนื้อ	1. วิทยาการให้ความรู้เกี่ยวกับการนวดแผนไทยเบื้องต้น และบรรยายเกี่ยวกับ รูปร่าง ลักษณะ ที่ตั้ง หน้าทีวิธีการทำงานของอวัยวะต่างๆ โครงสร้างของระบบ โครงสร้างกระดูก และระบบกล้ามเนื้อ 2. ผู้เรียนและวิทยาการสรุปความรู้ที่ได้รับร่วมกัน	เรียนทฤษฎี.....ชม. ปฏิบัติ.....ชม.
วันที่..... เวลา.....น.	1. เทคนิคการนวดแผนไทยเพื่อสุขภาพ 2.วิธีการใช้ยาไทย ข้อห้ามและประโยชน์วิธีการใช้ยาไทย	1. วิทยาการบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับเทคนิคการนวด วิธีการใช้ยาไทย และข้อห้าม ประโยชน์วิธีการใช้ยาไทย 2. ผู้เรียนและวิทยาการสรุปความรู้ที่ได้รับร่วมกัน	เรียนทฤษฎี.....ชม. ปฏิบัติ.....ชม.
วันที่..... เวลา.....น.	การเตรียมความพร้อมก่อนนวด 1. สถานที่นวด 2. ผู้นวด 3. ผู้ถูกนวด	1.วิทยาการบรรยายการเลือกสถานที่นวด และการเตรียมตัวของผู้นวดและผู้ถูกนวด 2. วิทยาการสาธิตและให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติ	เรียนทฤษฎี.....ชม. ปฏิบัติ.....ชม.
วันที่..... เวลา.....น.	การบริหารร่างกาย (ท่าดัดตน) ก่อนทำการนวดแผนไทยเพื่อสุขภาพ	1. วิทยาการสาธิตและพาผู้เรียนฝึกปฏิบัติการนวดแผนไทยเพื่อสุขภาพ - การเตรียมตัวทำบริหารร่างกาย - การเตรียมตัว(ท่าดัดตน)ก่อนการทำการเพื่อสุขภาพ	เรียนทฤษฎี.....ชม. ปฏิบัติ.....ชม.

วัน เดือน ปี/เวลา	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	หมายเหตุ
วันที่..... เวลา.....น.	การนวดแผนไทยเพื่อสุขภาพ 1.การนวดเพื่อสุขภาพด้วยตนเอง 2.การนวดเพื่อสุขภาพให้ผู้อื่น	-วิทยากรสาธิตและให้ผู้เรียนฝึก ปฏิบัติการนวดแผนไทยเพื่อสุขภาพ - การนวดแผนไทยเพื่อสุขภาพด้วย ตนเอง - การนวดแผนไทยเพื่อสุขภาพให้ ผู้อื่น	เรียนทฤษฎี.....ชม. ปฏิบัติ.....ชม.
วันที่..... เวลา.....น.	การโฆษณาธุรกิจการนวดแผน ไทยเพื่อสุขภาพ	1. วิทยากรบรรยายให้ความรู้เรื่อง การสร้างป้ายโฆษณา ธุรกิจการนวด แผนไทยเพื่อสุขภาพ 2. ผู้เรียนร่วมสนทนาแลกเปลี่ยน ข้อมูลความคิดเห็น 3. วิทยากรและผู้เรียนร่วมกันสรุป ความรู้	เรียนทฤษฎี.....ชม. ปฏิบัติ.....ชม.
รวม			เรียนทฤษฎี.....ชม. ปฏิบัติ.....ชม.

ลงชื่อ.....ครู

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจแผน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ลงชื่อ.....วิทยากร

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ลงชื่อ.....ผู้อนุมัติ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....